

Valdnieks Hvei no Lian¹

Mendzi apciemoja valdnieku Hvei no Lian. Valdnieks teica:” Godājamais kungs, Jūs neuzskatījāt par tālu tūkstoš li, lai atnāktu. Vai arī jūs vēlaties dot kādu labumu manai valstij?”

Mendzi valdniekam atbildēja: ”Kāpēc, valdniek, noteikti jārunā par labumu? Pastāv arī cilvēcīgums (žen)² un taisnīgums (ji)³ un ar to arī pietiek. Valdnieks jautā: ‘Kā lai gūst labumu savai valstij?’ Ierēdņi jautā: ‘Kā lai gūst labumu savai ģimenei?’ Aristokrāti un vienkāršie cilvēki jautā: ‘Kā lai gūst labumu sev pašam?’ Augšējās un apakšējās sabiedrības kārtas savstarpēji sacenšas labuma gūšanā, tādejādi pakļaujot valsti briesmām.

Valstī, kurā ir desmit tūkstoš ratu, tam, kas nogalina savu valdnieku, pašam noteikti ir ģimene ar tūkstoš ratiem. Valstī, kurā ir tūkstoš ratu, tam, kas nogalina savu valdnieku, pašam noteikti ir ģimene ar simts ratiem. No desmit tūkstošiem iegūt tūkstoti, no tūkstoša iegūt simtu, [tas] neskaitās maz.

Ja pirmajā vietā ir labums un otrajā vietā ir taisnīgums, tad neatņemot ar spēku, nav apmierinātības. Nav tādu cilvēku, kam piemīt cilvēcīgums un kuri tajā pašā laikā ir nevērīgi pret saviem radniekiem. Nav tādu cilvēku, kam piemīt pienākuma apziņa [ji] un kuri tajā pašā laikā atstāj aizmugurē savu valdnieku.”

Valdnieks [Hvei no Lian] arī teica: ”Cilvēcīgums un taisnīgums, ar to arī pietiek. Kāpēc noteikti jārunā par labumu?”

(no senķīniešu valodas tulkojusi Madara Smalkā)

¹ Valdnieks Hvei no Lian – Vei valsts valdnieks, kurš pārņēma varu g.-ps. Dalian, Karojošo Valstu periodā (apm.370.g.-335.g.p.m.ē.)

² Žen – harmonija cilvēku starpā, prasme satiecīgi dzīvot hierarhiskā sabiedrībā

³ Taisnīgums – arī pienākuma apziņa un savu pienākumu izpildīšana